

İÇİNDEKİLER

FOTOĞRAF ÖYKÜ

Selçuk Azmanoğlu / 5

ÖYKÜ

Cihan Aktaş/Ürkekliği Onun / 6

Hasibe Çerko/Hüzün Işıkları / 14

Mihriban İnan Karatepe/Körmek / 17

Recep Seyhan/Uğultu / 20

Zeynep Hicret/Cebir / 25

Esra Özdemir Demirci/Deli Cesareti / 28

Hâle Sert/Garip Bir Oyun / 31

Soner Oğuz/Azrail'in Kulunç Hali / 37

Vural Kaya/Üç Küçürek Öykü / 44

Mustafa Uçurum/Küçürek Öyküler / 45

Recep Kayalı/Cennet'te Dokuz Gün / 46

Muhammet Erdevir/Toza Boğulan Öykü / 56

Saliha Ferşadoğlu İlhan/Bulutlardan Kaçmak / 61

Birgül Yangın Aslanoğlu/Sen Bu O-Yun-Dan Çık! / 63

Nadir Aşçı/Tipik Bir Ege Kasabası / 67

Merve Özgenli Çelik/Kendini Oynayamayan Adam / 72

Hatice İbis/Sütsüz! / 76

Aytaç Ören/Yalnızlık Düşü/V/Erir / 80

SÖYLEŞİ

Sema Bayar/Müzeyyen Çelik ile *Bütün Ağırlıklarım* Üzerine / 82

Şeyma Subaşı/Nisan Erdem ile *Gör İhtarı* Üzerine / 86

YAŞADIĞIM GİBİ

Mehmet Aycı/Senin Sonsuz Uçan Kuşların / 91

Ansızın Nasıl Büyürse İçindeki Çocuklar / 93

ÖYKÜ ÜZERİNE

- Ertan Örgen**/Şehrin Kenarından Öyküler / 95
Muhammet Erdevir/ Trajik Yaşamlar Karşısında
İnce Bir Toplumculuk: Lacivert Duman / 99
Zeynep Sati Yalçın/ Yahuda İskariot'ta İhanetin
Bir Başka Yüzünü Okuma Denemesi / 103
İsmail Turan/Rüya İçinde Rüya: "Kesik Süt Tadı" Öyküsüne Psikanalitik Bir Yaklaşım / 111

BAŞKA DÜNYALARIN ÖYKÜLERİ

- Abdurrahman Münif**/Çeviri: Ökkeş Hengil/Süveyleh / 120
Huşeng Golşîrî/Çeviri: Yasamin Gholamrahmani/Çınar / 126

HECEÖYKÜ'DE İLKLER

- Ayşe Parlak Akyüz**/Boş Ev / 132
Hanım Nevra Yağcı/Geçmişin Parmak İzleri / 134
Fatma Nur Uysal Pınar /Asi Kız Yahut Pençe / 138
Ali Demir/Aksak Derviş / 143
Erva Kara/Kuşlar İçin Küçük Şemsiyeler / 147

KİTAPLIK

- Sema Bayar**/*Bütün Ağırıklarım* / 150
Şeyma Sarı/Bulanık Zihinde Yükselen Piramit: *Sis Nasıl Olsa Dağılır* / 153
Saime Kemercî/*Edebiyatın İyileştirici Gücü* Üzerine Bir Değerlendirme / 156

Selçuk Azmanoğlu

Ürkekliği Onun

Aklına koyduğu her neyse o yüzden gitmiş İzmit'e. Yatışmış değil yüreği, çözemediği meseleler var ama bundan böyle aksatmayacak işini, ufak hatalarını da benim yardımımıyla düzeltecek. İş hayatım güllük gülistanlık değil, anlatmıştım, matbudan dijitale geçiş yapıyor gazete, kalıcı olmak için daha faal olabilmeliyim. Baktı ki susuyorum, tamam, hatalıyım ama bir şans daha ver bana, ben sizin evde huzur duydum, erkek yok bir kere, sen de beni kardeş bil, evladın bil, diye mırıldandı. Sinir oldum birden: Nasıl evladım bilebilirim ki onu, en fazla on yaş vardır aramızda. Böyle bir işe uygun olmadığını gösteriyor her hâliyle. Sözü uzatmadan kesip atmam gerekiyordu. Annemin durumu hassas, biliyorsun, dedim. Buna rağmen bana haber vermeden işi asıyorsun, bu bir yana, sürekli bir panik içindesin, kınadığımdan değil ama annem etkileniyor. Ona dikkatini vermiyorsun, yemek yedirirken de işin başından aşkınmış gibi davranıyorsun.

Anneme hikâyeler anlatmıyor, bunu en başında konuşmuştuksa oysa. Tersine, ondan her duyduğunu gerçek sanıp ortalığı ayağa kaldırıyor. O güpegündüz, az önce sohbet ettiği birkaç gencin nereye kaybolduğunu sorduğunda, gılmanları gördüğüne yoruyor. Gerçeklikle zihin karışıklığı arasında fark gözetmeden, bir müjde almış gibi tutunuyor annemin sözlerine bazen. Bahçe oturmalarından süzülen bir cümlesine kulak kesilip koşuyor yanıma, cennetlik senin annen, diyor, cennet kadını. Annem de onun için benzeri şeyler söylüyor. Yeşiller içinde hep, bütün elbiseleri türlü tonlarda yeşil, dilinde Kur'an, mekânı cennet. Ürkekliğini atıp şen şakrak konuşsa bir de, gülse yüzü, keşke. Deniyor, yapamıyor. Yüzünü ele geçiriyor endişeleri. Aklını bir konuya takınca da gözü görmüyor başka şeyleri. Deneme süresindeyiz ve pazartesi sabahı işe gelmedi, tutmuş arkadaşıyla İzmit'e gitmiş. Uykusuz bir gece geçirdim, işimden geri kaldım, bundan sonra nasıl güvenirim ona?

Yeni bir iş buluncaya kadar kalabilirsin bizde, dedim. Ancak başka birini arıyorum, bilesin. Annem sana alışamadı maalesef, sen de görüyorsun.

Ama gayret etmedim mi, diye sordu, titrek bir sesle.

Beni zor durumda bıraktın, o gün işe gidemedim, dedim.

Mecburdum abla, arkadaşımın başka günü yoktu, dedi titrek bir sesle. Bu ses tonu işte, hemen ardından bir gözyaşı tufanı bastıracaktı gibi geliyor insanı.

Bir insan bütün varlığıyla nasıl bu kadar ürkek olabilir? Cevap veremeyeceğim soru değil bu, ama yeni işe girmiş biri de güven uyandırmak için gayret göstermeli. Deneme süresi bitmemişti, birkaç kez telefon edip gelmedi, bu defa da şehir dışına gitmiş. İçeri adım atmasına izin vermezdim ama kime bırakacaktım annemi? Bakıcı kolay bulunmuyor. Hâlâ Sevara'yı arıyor, onun tatlı sesini, yumuşak hareketlerini, yemek yedirirken gösterdiği annece şefkati... Elimde tabletle yanına oturduğumda, "Bana annemi göster," derken de onu kastediyor. "Bu yemeği kim yaptı?" diye sorduğunda, aslında Sevara'nın sesine, görüntüsüne ulaşmaya çalışıyor. Onun biber dolması başka olur, demeye çalışıyor dağınık kelimelerle. Nasıl başka? İçine sevgi oturdum annem, diye yedirir, bir yandan da memleketinde bıraktığı ailesi hakkında masal tadında bir şeyler anlatırdı. Doların tırmandığı aylarda işi bırakıp memleketine döndü birçok Özbek bakıcı gibi, haklı. Kız kardeşim izne çıktı, ben bakıcı ararken o annemle ilgilendi. İzni bitmek üzereyken çıktı karşıma Güler. Kocasıyla ayrı yaşıyordu, kirayı ödeyemez olunca, tarikattan arkadaşı Meliha'nın evinde kalmaya başlamıştı. Bir başka arkadaşı oğlunu yatılı bir Kur'an kursuna yerleştirmesine yardım etmişti. Satmak istemediği eşyalarını arkadaşlarının depo veya bodrumlarına taşımıştı. Cumartesi akşamı Meliha'nın evine geliyordu oğlu, yukarı kattaki banyoda yıkayıp paklıyordu onu.

En başında, oğlunu yerleştir bir yere de gel, bir deneyelim, demiştim. Tereddütlerim vardı ama dokunmuştu hâli, şans vermek istemişim. Sevara gibi birini bulmak da kolay değildi ki... Sözü sohbeti yerindeydi Sevara'nın, iyi bir aşçıydı, şen şakraklı. Kapıdan odaya girdiğinde annemin gözleri ışıldardı. Onun ise, gayret etse bile ağır hareketleri. Soğuk nevale de diyemem ama ilgisini veremiyor anneme, kısacık, sıfatsız cümlelerle ve titrek bir ses tonuyla konuşuyor. Güler, diye seslendiğimde sığıyor ve öyle bir bakıyor ki suçluluk hissediyorum, daldığı konu neyse uzaklaştırdım diye. Elimi kaldırdığımda büzülüyor yerinde, hani, vuracaktım gibi. Odaya girdiğimde oturuyorsa fırlayıveriyor, boş duruyor diye azarlayacağımı mı sanıyor ne... İzmit yolculuğundan sonra daha da dalgınlaştı, bir bardak çayı tezgâha döküp saçmadan dolduramıyor. Yıllar sonra dönerken bu eve getirdiğim birkaç eşyadan biri olan vazoyu düşürüp kırıldığında çıkışmamak için zor tuttum kendimi. O ise eli ayağı birbirine dolanarak kırıkları toplamaya çalışıyordu.

Biz onunla yapamayacağız, söylemesi zor ama annemi huzursuz ediyor

davranışları. İşte, söyledim sonunda bunları. İşinden olacağı aklına gelmemiş gibi şaşkına döndü. Arkadaşlarına daha fazla yük olmak istemiyordu. Bir şans daha istedi. İzmit konusunda bana bir açıklama yapmadın hâlâ, dedim.

Meliha ancak o gün çıkabilirmiş yolculuğa, mecburen, çaresizce yola düşmüş. İnsan bir mesaj olsun yazmaz mı? Utanmış. Kaldı ki zaten artık her şeyin mahvolduğu hissi içindeymiş. Pazar günleri akşam saatlerinde başlıyor mesaisi, gelmedi, telefon açmadı, kendisine ulaşılmıyordu da. Ertesi sabah kalkıp hazırlandım işe gitmek için, görünmedi. Karşınıza çıkacak durumum yoktu abla, dönmez miydin yoksa, dedi. Elim ayağım tutmuyordu sinirden, Meliha'nın doktor yeğeni var, ona gittim.

Bunu bile şimdi öğreniyorum, bilmem gerekmez miydi? Allah şifa versin, dedim. Ne demiş doktor? Antidepresan bir ilaç yazmış. Hiç sevmem böyle ilaçları, biraz kullanayım bakalım ne olur, diye mırıldandı. Abla beni dinler misin, diye sesini yükseltti ardından, dolu dolu gözlerle. Keyfimden gitmedim İzmit'e, kocamın üzerime aldığı kadınla yaşadığı evi öğrendim de bulmaya gittim onu. Eve barka uğramıyordu, kirayı da ödeyemeyince boşalttım sonunda, ortalıkta kaldık oğlanla, ne aradı ne sordu. Her akşam ta İzmit'e, Suriyeli kadına açtığı eve gidermiş. Beş altı yıldan beri yalan söylemiş bana. Ağırımı gitti, sefasını sürmesin, yerin dibine girsin de insan içine çıkamasın istedim.

Demek öyle, demek buymuş. Tahmin etmeliydim. Kendimi bıraksam zangır zangır titremeye başladım böyle bir konuşma karşısında, yıllar önce. Bunları bana anlatabilirdin, avukat tanıdıklarım var, dedim. Hukuki yollara başvururduk.

O evi gidip bulmak istemiş hemen. Gitmese, akli orada kalırmış.

Anlayabiliyorum hislerini, kimi insan gururu çığnendiğinde kendi kabuğuna çekilmeden yapamaz. Peki, benzeri bir olayın tekrar etmeyeceğine nasıl emin olabilirdim? Bu yaşadıkları bir çırpıda çözüme kavuşmayacak, çekişmeli boşanma olursa da işi zor. Kalbim sızlıyor, titriyor ellerim, kendimi bıraksam yaşlar boşanır gözlerimden, ama hislerime hâkim olmayı öğrendim ben.

Neler oldu İzmit'te, anlatmaya başladı. Biraz müsaade et, dedim. Annem uykuya dalmak üzereydi, altını değiştirmeliydim hemen. Koşup eldivenlerini giydi, geldi. Yine ürkekti tavırları. Annem ise ben yanıdayım diye olmalı, nispeten rahattı ve onu istemediğini belirtiyordu. Ne işi var burada, diye sorguluyordu bakışlarıyla, kim ki o? Sevara'nın yerine koymamak için görmezden geliyordu onu âdeta.

Salona geçtiğimde *Savaşın Gölgesinde* başlamıştı. Gün içinde, annemi yatırdıktan sonra izlemeye karar vermiştim, ikinci kez de olsa. Ne vurucu cümleleri vardır Unamuno'nun bu filmde! İnsanlar her şey yolundayken

mükemmelmiş gibi davranırlar da, kriz anlarında belli ederler seciyelerini. Böyle anlarda dilim tutmuyor benim, saçmalamaya başlıyorum, üstelik onca senelik gazeteciyim, birdenbire ortada kalıp el evinde ekmeğini arayan bu kadıncağz ne yapsın? Düşünceler içinde filmin başlamasını beklerken birer fincan yeşil çayla geldi o, ilişti koltuğa. Oğlunu sordum. Alıştı kursa şükür, deyip İzmit'e getirdi sözü. Gitmeseydim iyiydi abla ama aptal yerine konulmanın düşüncesi de katlanılır gibi değil, dedi ve arka arkaya anlatmaya başladı. Öylesine tanıdık geliyordu ki söyledikleri, nereye varacağını merak edip kıstım televizyonun sesini.

Arkadaşıyla bir apartmanın girişinde tam üç saat kocasının arabasıyla görünmesini beklemişlerdi. Hava soğuk olduğu için ıssız sokak. Biri gelince de çıkıp apartmanı göz hapsinde tutacak şekilde birkaç dakika yürüyorlardı. Şu sarı apartman, demişti Meliha, dördüncü kattaki balkonu camekânlı daire onların. O üç saat içinde beş katlı apartman defalarca yıkılır gibi olmuştu üstüne. İnsan böyle bir durumda metanetini nasıl korurdu ki? Çarşafı bir kadını, dedi, ama bunu unutturdu öfkem. Son zamanlarda vurmaya başlamıştı bana, dayağın acısı ihanetin yanında hafif kalırmış.

Aynı saatlerde haftalardır beklenen kar yağmaya başlamıştı, bir utancın izlerini kapatmak istercesine. Kar taneleri ateş basan yüzünde erirken bir heykel gibi yukarı baktığını anlattı. O evde yaşanan kendi hayatından çalınmış sahneleri nasıl getirmeyebilirdi aklına? Hâlâ sevebilmek tuhaftı, bunun sevgi olmadığını söylüyordu Meliha, haklıydı belki de. Onun yerine koyabileceği hiçbir şeyi yoktu dünyada sanki, bu mahrum kalma korkusu sevgi sayılır mıydı? Çirkin miyim ben, diye sorgulamıştı kendini veya takvadan yoksun olduğum için cezalandırılıyor muyum? Doğrusu hiç bilmiyor değildi aldatıldığını ama bir adım sonrasını kestiremediği için fısıltıları duymazdan gelmişti. İcini dökse insanlar yerli yersiz akıl vermeye girişirdi. Çarşafsız çıkmazdı namahrem içine, gece namazlarına kalkıp onu da çağırırdı, bu hususlarda titizliğini hafife alan akrabalarının çoğuyla selamı sabahı kesmişti. Kocasının bir oda dolusu kuşuna bakmayı hiç sorgulamadan üzerine almıştı, oğlu da severek yardım ediyordu. Yarım kilo kıymayla iki üç çeşit yemek çıkarabilirdi sofraya, bir ürün hangi markette daha ucuza satılır, bilirdi. Kocası geç döndüğü için, alışverişe oğluyla çıkar, faturaları yatırır. Tekstilden eve çuvallarla iş alır, kuşluk vakti çalışmaya otururdu. Kalabalıkların arasında içine çekilerek işlerini halletmeyi öğrenmişti. Metroda meraklı bakışlar yorduğunda indirirdi gözlerini yere. Sonra onun seyahatleri sıklaştı. İşini geliştirecek diye evi satışa çıkarmasını sineye çekti, bir üst sokakta zemin kat bir daireye taşındılar. Gün geldi, eline geçen parayla faturalara yetişemez, marketten istediğini alamaz oldu. Bir kalem, bir ayakkabı, zorunlu tutulan bir yardımcı kitap... Oğlan okula gitmemek için her

sabah ayrı bir bahane uydurmaya başlamıştı. Zihni reddetse de kalbi başka bir şey söylüyordu artık. Allah'ın indinde ne olurdu yeri, kendisinden saklananlar ortalığa saçıldığında, insanlar başka neler söylerdi hakkında? Oğlunu geç yaşlarda ve güçlükle doğurduktan sonra bir türlü hamile kalamamıştı, bu muydu yetmezliğinin sebebi? Sorgulamayı sürdürmeye ne kadar dayanabilirdi ki, onunla öğrendiği bir hayata göre yeniden biçimlenen varlığı dağılıyordu giderek. Derken yüzleşme anından beklemeye başladı, mucize veya teselliyi. Yaşanmış güzel günler, verilmiş sözler unutulamazdı öyle kolayca. Utanır ve kendine gelirdi herhâlde, utanır ve özür dilerdi. İzmit'teki ev, kendisini bildiği Güler olmaktan çıkararak yerdirdi, ne olacaksa da o evin sokağında olmalıydı.

Kirasını ödeyemediği evden çıktı, oğlanı yatılı Kur'an kursuna verdi, kuşları arkadaşlarından birinin geniş evinin camekânına yerleştirdi. Sıkma canını kardeşim, demişti Meliha. Hafta sonunda bende kalır oğlun.

Yakın arkadaşlarının iyiliği, anlayışı, öteki müridelerden gördüğü alaka olmasaydı, İzmit'te gidecek takati bulamazdı. Öz kardeşleri uzağına kaçmaya devam ederken de onlar etrafındaydılar hep. Sokakta kalmayacağını biliyordu, az şey miydi bu? İşsiz kalsa da cep harçlığını çıkaracak fason işler alırdı, onların sayesinde. Git diyen de, gitme, hiçbir şey geçmez eline üzüntüden başka, diyen de derdiyle dertleniyordu. Ha, hata ettiğini düşünmedi değil yol boyu ama geri dönseydi de bir kurt beynini kemirmeye devam etmez miydi?

O bana işte böyle içini açtı, bense gözlerim dolu dolu olduğu hâlde haddinden fazla konuşma korkusuyla konuyu kendime getirmedim. Bir bakıma borçlandım ona, böyle hissediyordum ama yanımda alıkoyamadım onu yine de... Annemin annece üzerine eğilen bir bakıcıya ihtiyacı vardı, bense kurtulmaya çalıştığım yaraların benzerleriyle karşılaşmayı kaldıramıyordum.

Aradan bir yıl geçti. Sevara'yı ekonomik kriz götürmüştü memleketine, Güler'den sonra bulduğum Özbek bakıcı da koronavirüs salgını başlayınca gitti. Anneme yeni bir bakıcı ararken bir kez daha düştü aklıma Güler. İşsiz kalmayacağını biliyordum, çevresi ortada bırakmazdı onu. Arkadaşlarına kayıtsız şartsız destek veren o kadınları hep gıptayla hatırlıyorum. Güler'in duayla andığı bir dost olma fırsatını kaçırmıştım, kendi derdime düştüğüm için. Acaba derdim, kalsa değişir miydi sesinin tonu, anneme kendini benimsetebilir miydi? Komik bir konuyu algılamaktan bile uzak duruyordu. Birlikte oluşturdukları iklimden oğlunu ve kuşlarını bırakıp kaçıvermişti kocası, kısmen tanıdık geliyor bu, peki geri dönüp af dilese kabul eder miydi? Bunları konuşacak bir fırsat tanımamıştım ona. İzmit'in bir sokağında bir arabanın etrafında koşuştururken gözlerimin önüne gelirdi. Hafif hafif kar serpiştiriyor olurdu. Siyah çarşafının etekleri ıslanıp ağırlaşmaya başladığı, arabanın etrafında dönerken. Bir şeyleri kurtarabilmiş gibi çırpınan o kadının yerine koydum kendimi defalarca; oradaydım, onun

yerindeydim, anlattıklarını kendime göre ele aldım daha sonra defalarca:

Kar serpiştirmeye başlamadan hemen önce, arkadaşım Naci'nin gelip gittiği apartmanın karşısındaki binanın girişine mevzilenmiştik. Onun du-man mavisî arabasının yolunu gözlüyor, birinin apartmana doğru geldiğini fark edince de sokağa çıkıp volta atıyorduk. Kar yağışının seyircisi eksik olmaz, bir süre sonra dikkat çekecekti varlığımız. Korkuyla umut arasında gidip geliyordu hislerim. Her şey laftan ibaret olabilirdi, sarı apartman üzeri-me yıkılabılırdi de... Nihayet gelip geçen arabalardan biri karşımızda durdu. Markasını çıkaramadım arabanın ama pahalıya benziyordu, içindeki ise ma-alesef oydu, küçük bir ihtimal bile kalmamıştı geriye, gözlerimi karartan bir öfkeyle dışarı fırladım. Kaygandı basamaklar, düşmekten zor kurtulup afili hareketlerle arabasından inen takım elbiseli adamın önüne adeta savrul-dum. Çarşafıma rağmen tanıdı beni, tanırdı. Sen ne arıyorsun burada, dedi, ayıp be, ne hâllere düşürmüşsün kendini, aklını mı kaçırdın nedir, hayret yahu, tamam, dur, bin arabaya da konuşalım. Niye gireceğim senin araba-na, asıl senin burada ne işin var, beni bırak, oğlunu niye aramaz sormazsın, diye bağırdım, sinirden titreyen sesimle. Beni takip mi etmeye başladın, hiç mi utanmıyorsun kendinden, bu kadar mı düştün, diye sordu yukarıdan bir tavırla. Numaracı, diye çığlık çığlığa sorguladım cevap yerine. Hani uyduru-yorlardı, hani iftiraydı? Yuvamı dağıttın, öldürdün beni, öldürdün, adi yalancı! İki yakasına yapıştım, etsiz yanaklarına geçirdim tırnaklarımı ama o bütün gücüyle itti, yere düşürdü beni, çamurlu kar sularının içine. Beni itti, itti beni, çoktandır itiyordu aslında. Geriye dönüş yoktu, zehirle doluydu yüreğim, ye-rimden kalkıp saldırıncaya kadar arabasına girmişti. Delirdim, ölümü göze alıp atıldım ileriye. Geri gitmeye çalışınca arkasında, ileri gitmeye çalışınca önünde duruyordum. Hiç olmadığım kadar çevik, hiç olmadığım kadar aldı-rışsızdım, delice gülüyor, kahkahalar atıyordum. Neyim eksikti, neydi kusu-rum, niye beni aldattın, diye soruyor, bir o yana bir bu yana koşuyordum ki herkes duysun tanısın onu, onları. Kar hızlandığında Meliha yanımda belirdi, yeter artık arkadaşım, dedi ve tuttu kolumu, göreceğini gördün, hava kararı-yor, gecikeceğiz. Ben umursamayınca da yakalamak için bir o yandan bir bu yandan önümü kesmeye başladı. Ya daha neyi anlamak istiyorsun, bak her yerin çamur içinde, hasta olacaksın, gidelim. Gidersem ne olacak ha, diyor-dum, gidersem hiçbir şey olmamış gibi yukarı çıkacak, beni itmemiş, âleme rezil etmemiş gibi keyfine bakacak. Bu adam yalancı, bu adam kalpsiz, her-kes bilsin. Bir beni değil oğlunu da unuttu, kuşları vardı bir oda dolusu, ne oldu, sormadı dönüp de... O kuşlar ne olacak, bir oda kuş...

Dördüncü katta bir pencerenin perdesi kımıldayıp duruyordu; sokağa bakan perdelerin çoğu kımıldıyor, açılıyor, bazılarında başlar taşıyordu, çı-

kışıyordu kimisi, polis çağırmaktan söz ediyordu. Aile var aile, gidin evinizde yapın kavganızı, diye bağırın sese düştüğüm durumu anlatmaya çalışırken perdeyi kımıldatan kişiyi de teşhire çalışıyordum. Yuva yıkanın yuvası olduğu nerede görülmüştü? Hiç terk edilmeyeceğini mi sanıyordu oradaki? Evli, çoluk çocuk sahibi bir adamı ayarttığını biliyor muydu komşuları? En yakın balkondan bir kadının, ayıp değil mi, çarşafı kadınsın, vakur ol biraz, diye çıkıştığını duyunca afalladım bir an. Cadde ve sokaklardan geçerken gözlerin üzerime dikilmesine alıştım. Bir hatamı fark ettiklerinde, ayıp değil mi, çarşafı kadın olacaksın bir de, diyeceklerini bilirdim. Neyin gerçekte ne kadar doğru veya yanlış olduğunu da herkesten iyi bildiğimi düşünür, umursamazdım atılan lafları. Başka türlüünü de beklememiştim ki kılık kıyafetimi değiştirirken, güç verirdi bakışlardaki aşağılamadan acımaya gidip gelen ifadeler. Kurcalayan bakışlar ve aşağılayıcı ifadeler karşısında hidayete çağıran bir tavır nasıl sergilenir, öğrenmeye çalışıyordum hocalarımdan. Çarşafımı Naci'yle birlikte benimsedim ben, onunla birlikte giyindim, onun cümleleriyle de kafa tuttum tüketime ve gösterişe dayalı bir sistemin tuzaklarına; biz uyumlu bir çifttik, öyle söylerlerdi. O sokakta ise benden korunmak için sığındığı arabasının etrafında dönerken her adımda biraz daha fark ediyordum birçok iyiliği ona yakıştırdığımı, başka türlü yapamayacağım için. Kıskaçlıktan aklını yitirmiş, zavallı, acınası bir kadın olmak da aklıma gelecek bir şey değildi ki tedbir alayım, kimin aklına gelir bu zaten? Duysundu saf kadınlar bir vefasız yüzünden içine düştüğüm rezilliği de tedbirli hareket etsinlerdi... Neler söylüyordum? Her şeyi değilse de çok şeyi. Yirmi yıl süren bir evliliği yıkan yalanları bir bir anlatıyordum. Fakat hiçbir şey yetmezdi. Dördüncü kattaki pencerenin perdesi kımıldamaz olduğunda, hemen yanındaki balkon panjurunun biraz açıldığını fark ettim. Panjur tamamen açıldı ve ince yüzlü genç bir kadın aksanlı Türkçesiyle bana bağırılmaya başladı: Herkesi rahatsız ediyorsun bayan, utanır insan, evine git, şimdi polis gelecek.

Gerçekten de Suriyeliydi demek. Söylemişlerdi. Ayıp değil mi, diye bağırıyordu, bize bir şey olmaz, kendini rezil ediyorsun.

"Biz" vurgusuyla tepem attı iyice. Evli adamla düşüp kalkana da bak, diye bağırdım avazım çıktığı kadar, bir de beni suçlu çıkarıyor.

Öfkem Naci'ye yöneldi sonra. Nasıl bu kadar rahat kandırılmıştı? Kandırılmaya açıktı demek! Peki, ya kandıran oysa...

Çantamla ön cama vurmaya başladım. Kaçma, konuşacağız, yüzün varsa çık ortaya hadi, yalancısın sen, herkes bilsin, diye bağıırıyordum deliler gibi. Madem buraya gelmeye zorlanmıştım, her şeyi duyurmalıydım meraklı kulaklara ki bir daha rahat rahat giremesin sokağa. Naci de çileden çıkmış olmalıydı ki tedbiri elden bırakıp üzerime sürdü arabayı. Ödüm koptu, kena-

ra attım kendimi. O da gaza basıp uzaklaştı. Balkondaki kadının, beş yıldır benim koca, git sen, çekil hayatımızdan, koca benim, benim, diye bağırduğunu duydum. Başımı kaldırıp, o kadar güvenme gençliğine, diye seslendim var gücümle, senden gençlerle dolu sokaklar, nesin ki, alt tarafı bir kapatma. Bunları söyledim, ben, söyledim. Ağzıma ne geliyorsa, bilincimde bin tane aldatılmış ve terk edilmiş kadın bilgisi varmış gibi herkesin adına yargıladım onu. Yeter artık arkadaşım, diye çekiştiriyordu kolumdan Meliha. Yakışmıyor bu kadarı sana. Bak Naci de çekip gitti zaten, neyin peşindesin hâlâ...

Gerçekten, neyin peşindeydim orada? Geri alabileceğim hiçbir şey yoktu, Suriyeli kadına söyleyebileceğim tek bir kelime daha gelmiyordu aklıma. Kocam hiçe saydıktan sonra elin kadını niye haysiyetimi gözetecekti ki, sonuçta o da yurdundan olmuş bir biçareydi. Ve ben bütün köprüleri yıkarken kendimi de iğrençleştirmiştım. Naci defterini kapatmalı, ardıma bakmamalıydım artık. Neyse ki akliselim sahibi arkadaşlarım vardı yanımda, derdimle dertleniyorlardı. Otobüste geçmişe bir sünger çekmenin planlarını yaparken kuşlar geldi aklıma yine, tünekler dolusu saka, muhabbet kuşu. Kuşları severim, ama daha fazla saklayamazdım onları. Bahar gelsin hele, diye düşündüm. Dünyanın ortasına öylece atılmış gibiydim, orada başlayan değişimin içinde yaşadım günlerce.

Düşündüm durdum ben de Güler'i o sokakta işte böyle, defalarca. Orada, onun yerinde olsaydım ne yapardım, ne derdim, ne demek isterdim de çekinirdim, ne yapmak isterdim de utanırdım... İnsan aldatılışın darbeleriyle ezilirken ne kadar güçlü görünmeye çalışırsa çalışsın ürkekliği ikinci bir deri gibi giyinmeye açık oluyor. Böylesi bir ürkekliğe aşına olsam da içinde hapsolacak kadar çaresizliğe düşmedim hiç. Mutsuz ve perişan hâlde bocaladığını görmek istedim eski kocamın, bir sokak karşılaşmasında rezil rüsva olduğu sahneler içinde hayal ettim onu. Kapısına gitmemden keyif alacağını düşünür, hâkim olurum ayaklarım. İşimi düşünürdüm, itibarımı. Terk edilmiş bir oğul, bir oda dolusu kuş da bırakmamıştı ardında.

Hastabakıcılıkta tutunamamış Güler, bir yemek firmasının mutfağında çalışıyormuş. Ürkekliğinden biraz olsun sıyrılmış mıdır? Ben çekip alabilseydim o ürkekliği benliğinden, yüzüne içten bir gülümseme, sesine ipeksi bir yumuşaklık kazandırabilseydim... Yapamadım. Kendi alt edemediği zayıflıklarını hatırlatana katlanamıyor insan. Annem zamanla alıştır mıydı ona bilmiyorum, yeşiller içinde gördükçe, cennette olduğunu sanırmış gibi seslenirdi. O ise yadırgar, büyütür, kendinde kusur arardı. Annemin her söylediğini ciddiye almamasını söyledim, unutturdu. Hiçbir konuşmaya tam olarak dikkatini veremezdi, ben de öyleyimdir aslında. Ne becerikli kızdı Sevara, hem annemi idare ediyordu hem beni.

HASİBE ÇERKO

Hüzün Işıkları

Güz şafağı senin ışığıyla uyandırıyor bahçeleri, buğuları,
kızaran meyve ağaçlarını.

Bakıyorum, boğazın ıssız derinliklerinde toplanan buğu kat kat yoğunlaş-
tırmış atmosferi; gülümseyişinle kuşanmış, ürperiyor ve olanca hafifliğiyle
akıyor

mavi berraklığa.

Yamacın tatlı eğiminde güller -alevlerinin saydamlaştırıp şekilden çözdüğü,
ışığıyla bezeli düşlerden bitkin güzellik- durgun gözlerini açıyor göğe.

Dev ağaçlar -ağır ağır içen sessizliği, ele avuca sığmayan yaşam kaynağını-
uğulduyor

bir uçtan bir uca

rüzgârının hükmettiği toprak ile gök arasında,

yaprakları içli ve dingin, sanki yıldız nehirleri.

Senin güçlü tabiatının tesiriyle eriyip tertemiz serinliğine karışıyor
şafağın alnındaki gri bulutlar.

İşte meyve yüklü bahçelerden çıplak tepelere dek her varlığa nüfuz eden
günüşiği altında tütüyorsun artık.

İçimde filiz veriyor soluğun

ve şarkı, olanca saflığıyla ruhumu sarıyor,

açılan sınırın iyice yoğunlaşan çevresinde

belki kapanıyor kendi üzerine, belki uçup gidiyor doruklara,

ruhla dolu,

ışık parıltılarıyla.

Sen yüce bir şiirin sonsuz çiçeklenen şeklisin, özü sevgi olan.

Sarsılmış kalbimle hissediyorum seni, elemlemlerle dolaşıyorum

bu kutlu bahçeleri;

tatlı, ıslak,

yabanıl toprağına açılan.

Ama boğazın derinindeki ağaçlardan öyle vahşi ve üstesinden gelinemez bir
 mutluluk ezgisi yükseliyor ki, hatıranla bir oluyor bütün kalbim.
 Her şeyi yumuşacık saran, hem ebediyete hem de dünyaya yönelik altın ren-
 gi dalgalarının önünde haz dolu gözyaşı döküyorum.
 Sen benim için rüya kokularla açılan yurtsun,
 mavi yeşil bir şiir göğü,
 bilinmez uzaklıklardaki berraklığına uzanmak istediğim an,
 seslerle dolu vadilerini hissettiğim,
 çırpınışları yüzünden ruhumun,
 zavallı çırpınışlarım.
 Ne zaman çılgınca özleşem seni ve kokunu duysam,
 gövdeleri saklı toprağının en derin yerinden fışkıran bir yaban çiçeği gibi
 yeniden doğarım, sevgilim,
 belki çaresizce düşlediğim için senin ince yağmur halinde yağan
 baştan çıkartıcı nefesini.
 Sen, evrenin çiy damlalarıyla ıslanmış
 dost bakışınla sarılıyorsun bana
 ve birlikte kayıp gidiyoruz güven duygusuyla yüklü, ölçsüz sevincini pay-
 laşıyoruz
 huzura kavuşacak olan yolculuğumuzun,
 içimizdeki tazelik tüm görkemiyle estiriliverdiği için
 sınırların ayırt edilemezcesine birbirine karıştığı o sonsuz uzaklıklara.
 Bir yandan, tepelerin ortasında çok hoş çimenler üzerinde,
 kabarmış zambaklar yayılmakta okyanus fısıltısıyla.
 Mor renkli dalgalarının köpük köpük sırtları
 kar ışıltılı; uzamın ıslaklığıyla hakikatin arınmışlığına kavuşan rüzgârlar
 serin serin akıyorlar, süpürüyorlar taçyaprakların yüzünü
 eşsiz çağlayanıyla,
 yararak çevredeki çokanlamlı parıltıyı;
 boşlukta yeniden uyanmış yaşamın sezgi dolu manzaraları;
 üç kayalar yolunda kuşlar oynamakta,
 büyümlü otlar vızıldıyor,
 tümünden görülüyor vahşi kırım bağrında
 ateşli incelikteki yayılışı
 sıçrayıp enginlere,
 varlığının çiçek tozlarıyla döllenmiş onca kubbelere.
 Ah, neydi şu hep yalnız, kimsesiz geçip geldiğim toprakların anlamı?

Bilemiyorum, Őu doğuların zamanının zarif ağaççıkları
meyvelerinin hıŐırtısı sahilden sahile uzanan bahçelerin belirlediği son göl-
gelik miydi acaba?

Söyle n'olur!

Hüznün mü dođurdu sevgilim!

Korkunç Şekilde uçsuz bucaksız, bilinmeyen

ama gene de hep tanınmıŐ olan bir rüyanın gökyüzünde,

sonra senin gelecek zamanlara ait ölümsüz gülümseyiŐinin çizgisinde

ve onun titreyiŐiyle serpilip geliŐen

sabahın yüređime iŐleyen dokusunda

kök salmıŐ Őu canım ağaççıkları.

MİHRİBAN İNAN KARATEPE

Körmek

Yolda yürürken kör bir adama çarptım. Adamın bastonu elinden düştü. Bastonla birlikte kendi de düşmesin diye hızlıca kolundan tuttum. *Hem körsün hem en önemli anda, en düşürülmeyecek şeyi düşürüyorsun be adam*, diyecek oldum. Yol kenarında bir ağaç -defne olmalı- bir an nefesini tuttu. Kafede oturanlar ellerindeki fincanları tam ağızlarına götürecekkken geri çektiler. Başları aniden bize döndü. Bir kedi, kapağı açık bırakılmış çöp konteynirinin kenarında dengede duruyordu. Ayağı kayar gibi oldu ve çöpün içine, büyük ihtimalle başka bir kedinin üstüne düşüverdi. Sağı solu tırmalama sesleri geldi içerden ve bir anda yükselen hırlaşmalarla çöpten iki kedi birden fırlayıverdi.

Kaşım, gözüm oynadı. Zaten sinirliydim. Yemeğin altını yakmıştım. Nişanlım gelecekti. Zeytinyağlı taze fasulyenin dibi tutmuş, fasulyelerin yarından fazlası simsiyah kesilmişti. Gidip yenisini alayım da tekrar pişireyim diye bir koşu evden çıkmıştım. Teflon tencereye de kızmıştım. Yanmaz yapıştırmaz değil miydi bunlar?! Hem yanmış hem yapıştırmıştı işte! Kesin tencereye de kızmıştım. Ocağın altını kısıp öyle salona geçmiş olmalıyım. Öykü karakterim de gözlerini kısmıştı o sıra. Uzağa bakıyordu ve önünü görmüyordu. Salondaki masada, açık duran bilgisayarımda, arkadaşının evine doğru düşünceli düşünceli yürüyordu. Bir ayağı havada, tam adım atacakken fasulyenin suyunu koymak için mutfaka geçtiğim için, öylece donup kalmıştı. Fakat yine de kulaklarında bir ses -arkadaşının telefonda bir parça mekanikleşen sesi, günlerdir süregelen bir konuşmanın izleri- yankılanıp duruyor, ne yürüdüğünü var saydığım sokağın curcunası, ne tıkırdayan, cızırdayan tenceremin sesi, bu sesi bastırabiliyordu.

“Görüyorsun işte canım, hayvanlar da birbirini yiyor”, demişti arkadaşı.

“Sen insansın, frekansını düşürme...” demişti. “Kendini nerede görüyorsun?”

Evin emektar kedisi o sırada konuşulanları anlamış gibi sahibinin paçalarına sürünüp geçmişti.

Bu anımsamanın üstünden birkaç cümle geçecek ve öykü karakterim çoktan arkadaşının evine varmış olacaktı. Uzun uzun tasvirleri sevmediğim-